

Діджиталізація підготовки експертних кадрів

Ірина Лісовицька

кандидатка технічних наук, доцентка, старша наукова співробітниця відділу з безпеки життєдіяльності, охорони праці та промислової безпеки, лабораторія інженерно-технічних досліджень, Дніпропетровський науково-дослідний інститут судових експертиз Мін'юсту України, м. Дніпро, Україна; доцентка кафедри охорони праці та цивільної безпеки, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» МОН України, м. Дніпро, Україна, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9599-3492>, e-mail: iryna.lisovytska@gmail.com

Олег Муха

кандидат технічних наук, доцент, науковий співробітник відділу з безпеки життєдіяльності, охорони праці та промислової безпеки, лабораторія інженерно-технічних досліджень Дніпропетровського науково-дослідного інституту судових експертиз Мін'юсту України, м. Дніпро, Україна; доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» МОН України, м. Дніпро, Україна, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1311-8708>, e-mail: olegmuha@ukr.net

Запропоновано запровадити цифрові технології в організацію підготовки судових експертів в умовах воєнного стану й у довгостроковій перспективі.

Ключові слова: діджиталізація; навчання; стажування; судовий експерт.

Digitalization of Forensic Expert Training

Iryna Lisovytska, Oleh Mukha

The paper proposes the introduction of digital technologies into the organization of forensic training during martial law and in the long run.

Keywords: digitalization; training; internship; forensic expert.

Підготовка судових експертів необхідна для забезпечення правосуддя України незалежною, кваліфікованою і об'єктивною експертизою, орієнтованою на максимальне застосування досягнень науки й техніки.

На виконання Закону України «Про судову експертизу» [1] Положенням про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів [2] (далі — *Положення*) передбачено

порядок підготовки та стажування фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта, і порядок проведення атестації з метою присвоєння та підтвердження кваліфікації судового експерта в Центральній експертно-кваліфікаційній комісії при Мін'юсті України.

Підготовка (стажування) працівників науково-дослідних установ судових експертиз Мін'юсту України (далі — НДУСЕ), які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта, і фахівців, які не є працівниками державних спеціалізованих установ та мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта, здійснюють безпосередньо НДУСЕ й Інститут права та післядипломної освіти Мін'юсту України. До того ж Положення [2] дає змогу здійснювати підготовку в режимі відеоконференцзв'язку, якщо такий режим здатен забезпечити проходження відповідної програми (її окремих складових).

Застосування традиційних методів навчання в умовах воєнного стану є доволі небезпечним, що потребує впровадження сучасних цифрових технологій для реалізації навчання (стажування) і підвищення кваліфікації судових експертів.

Діджиталізація передбачає створення нового формату освітнього середовища, який дасть змогу максимально ефективно поєднувати й застосовувати переваги онлайн- та офлайн-навчання, а також упроваджувати новітні технології, способи й методи навчання.

Упровадження сучасних цифрових технологій (застосування онлайн-навчання, переведення інформації у цифрову форму) під час підготовки судових експертів дасть змогу:

- збільшити кількість висококваліфікованих судових експертів, здатних на високому професійному рівні вирішувати питання, які базуються на принципах законності, незалежності, об'єктивності й повноти дослідження;
- зробити процес навчання мобільним та індивідуальним;
- мінімізувати залучення наявних судових експертів до навчального процесу;
- зменшити перебування учасників навчального процесу в небезпечних місцях.

У повсякденній роботі судового експерта підвищення кваліфікації можна реалізувати шляхом розвитку співпраці НДУСЕ з органами, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органами досудового розслідування та суду, під час обміну досвідом і технічною інформацією, застосовуючи у процесі цифрові технології.

Підбиваючи підсумки наведеного вище, можна дійти висновку, що діджиталізація підготовки експертних кадрів є фінансово й організаційно стійкою в довгостроковій перспективі, не має територіального та часового обмеження, сприятиме збереженню і розширенню наукового й кадрового потенціалу в судово-експертній діяльності та доступна для всіх суб'єктів судово-експертної діяльності України.

Перелік джерел посилання

1. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII (зі змін. та допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> (дата звернення: 24.09.2024).
2. Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів : затв. наказом Мін'юсту України від 03.03.2015 р. № 301/5 (зі змін. та допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0249-15#Text> (дата звернення: 24.09.2024).